

Thế giới chung tay chống tội phạm mạng: Cuộc chiến không tiếng súng

09:30 04/10/2025

Sự phát triển thần tốc của công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo (AI) đã tạo nên bước ngoặt lịch sử cho nền kinh tế thế giới, song cũng mở ra một cuộc chiến khốc liệt với tội phạm trên không gian mạng. Bảo đảm an ninh mạng trở thành thách thức chung của toàn nhân loại.

Các đại biểu tham dự sự kiện “Con đường tới Hà Nội: Lễ mở ký Công ước của Liên hợp quốc về chống tội phạm mạng - Tôn vinh chủ nghĩa đa phương vì một tương lai số an toàn”, ngày 22/9/2025 (giờ địa phương). (Ảnh: TTXVN)

Thời gian qua, các cuộc tấn công mạng nhằm vào cơ sở hạ tầng, ngành công nghiệp trọng yếu, cơ quan hành chính công, trường học, bệnh viện... đã trở thành tình trạng “bình thường mới” ở nhiều quốc gia.

Trong những ngày cuối tháng 9/2025, một số sân bay lớn tại các nước Anh, Bỉ, Đức đồng loạt rơi vào hỗn loạn, do một vụ tấn công mạng. Không sử dụng bất cứ vũ khí nào, cũng không trực tiếp đến hiện trường, chỉ bằng một mã độc tổng tiền, nghi phạm khiến toàn bộ hệ thống làm thủ tục tự động tại các sân bay bị

tê liệt hoàn toàn. Hàng nghìn hành khách mắc kẹt, nhiều chuyến bay bị hoãn/hủy kéo theo những thiệt hại nghiêm trọng.

Cùng thời điểm đó, một nhóm tin tặc tuyên bố đánh cắp dữ liệu của hơn 8.000 trẻ em đang theo học tại các nhà trẻ ở thủ đô London của Anh; dữ liệu của khoảng 20 công ty quản lý tài sản tại Hàn Quốc cũng bị xâm nhập, gây rò rỉ thông tin về thuế, nhân viên và nhà đầu tư. Đây là những minh chứng rõ ràng cho thấy, rủi ro từ các cuộc tấn công mạng đang ngày càng phức tạp.

Các cuộc tấn công không chỉ tăng nhanh về tần suất mà cả thời lượng, cường độ và mức độ tinh vi. Từ đó, trở thành mối đe dọa trực tiếp đến sự phát triển quốc gia, an ninh tài chính và niềm tin của người dân vào cơ sở hạ tầng kỹ thuật số.

Nghiên cứu của Diễn đàn Kinh tế Thế giới (WEF) cho thấy, chỉ trong vòng hai năm qua, số vụ tấn công mạng nhằm vào các tổ chức trên toàn cầu đã tăng 58%. Ước tính, tin tặc có thể gây thiệt hại lên đến 10.500 tỷ USD cho nền kinh tế toàn cầu trong năm 2025, tăng mạnh so với mức 3.000 tỷ USD vào năm 2015. Con số này đã phần nào nói lên mức độ nghiêm trọng của các vụ tấn công.

Tổng Thư ký Liên hợp quốc Antonio Guterres khẳng định, mạng internet giữ vai trò trụ cột trong tiến trình đổi mới và phát triển, nhưng cũng là nơi mà mỗi “lỗ hổng” đều có thể trở thành mối đe dọa đối với xã hội và nền hòa bình. Tuy nhiên, nỗ lực xây dựng một không gian mạng an toàn đang vấp phải nhiều thách thức.

Theo WEF, dù số vụ tấn công ngày càng tăng, ngân sách cho an ninh mạng lại đang dần bị thu hẹp. Sự phát triển vượt bậc của AI cũng bị các nhóm tin tặc khai thác như một “vũ khí” tinh vi. Theo giới chuyên gia, các cuộc tấn công dựa trên AI thường có mức độ phức tạp, quy mô lớn và tốc độ ảnh hưởng nhanh hơn. Tỷ lệ thành công và gây thiệt hại vì thế cũng vượt xa những phương thức thủ công.

Ngoài ra, hiện thế giới đang đối mặt tình trạng thiếu hụt 2,8 triệu chuyên gia an ninh mạng. Đây không chỉ là nhân tố đóng vai trò then chốt trong kiến tạo và vận hành hệ thống, mà còn là lực lượng nòng cốt giúp phòng ngừa, phát hiện và đấu tranh với tội phạm công nghệ cao. Nếu không được lấp đầy, “khoảng trống” về nhân lực này sẽ tiếp tục là “hòn đá tảng” trong nỗ lực bảo đảm an ninh mạng của các nước.

Thế giới đang tiến hành một cuộc “đại di cư” sang không gian mạng, nơi các hoạt động mua sắm, kinh doanh, học tập, làm việc, thậm chí cả quản lý, điều hành của chính phủ diễn ra ngày càng thường xuyên. Trong bối cảnh hiện nay, an ninh mạng không chỉ là vấn đề kỹ thuật, mà còn là điều kiện cơ bản để xây dựng chủ quyền kỹ thuật số của mỗi nước. Vì vậy thời gian qua, các nước liên tiếp triển khai nhiều giải pháp bảo vệ “vùng lãnh thổ” đặc biệt này.

Tuy nhiên, với đặc thù không có đường biên giới, không gian mạng sẽ chỉ an toàn nếu tất cả các nước cùng chung tay bảo vệ. Trên cơ sở đó, tại Diễn đàn An ninh mạng toàn cầu (GCF) 2025, đang diễn ra tại Saudi Arabia, Sáng kiến toàn cầu về Nâng cao năng lực không gian mạng vừa được ra mắt.

Trong tháng 10 này, Lễ mở ký Công ước của Liên hợp quốc về chống tội phạm mạng cũng sẽ được tổ chức tại Hà Nội. Những thỏa thuận này sẽ là nền tảng vững chắc để các nước cùng nhau hợp tác trong cuộc chiến chống tội phạm mạng, không tiếng súng nhưng đầy cam go.

Theo nhandan.vn